Београд - Од почетка кризе у Србији је без посла остало 400.000 људи, а јавни дуг се приближио цифри од 45 одсто БДП-а што довољно говори у колико се лошој ситуацији земља налази и у колику би дубиозу запала ако би се плате повећале за само један одсто, рекли су јуче представницима синдиката стални представник и шеф мисије ММФ-а у Србији Богдан Лисоволик и Алберт Јегер.

Председница Асоцијације слободних и независних синдиката Ранка Савић, која је јуче заједно с колегама из Конфедерације слободних синдиката и Самосталног синдиката представљала раднике на, како каже, састанку који је пре свега био информативног карактера, истиче за Данас да су они били „затечени податком“ о броју изгубљених радних места јер податак који су синдикати имали није прелазио цифру од 280.000.

- Рекли су нам да је изгубљено 400.000 радних места и да је тај податак апсолутно тачан, што нам говори да наша влада то зна, али није хтела да изнесе у јавност - истиче Савићева.

Она наглашава да је ММФ на јучерашњем састанку рекао синдикалцима да места за повећање плата у буџету нема и да Србија не може у оваквој ситуацији да очекује нове инвестиције јер је клима за улагање „нестабилна“.

- ММФ нам је рекао да се из државног сектора за зараде издваја око 800 милијарди динара, а за инвестиције 100 милијарди динара и да тај јаз говори о томе колико је стање лоше - напомиње Савићева.

Она каже да су синдикати били сложни у томе да не желе да ММФ своју мисију у Србији заврши овом посетом јер се плаше да би без њиховог присуства влада „паре од Телекома, на пример, искористила у сврхе предизборне кампање“. И Јегер и Лисоволик су се на ову констатацију насмејали и рекли да њихов останак не зависи од њих већ од Владе Србије.

Једини апел ММФ-а, тврди она, био је да синдикати подрже Закон о буџетском систему који уређује начин повећања плата у јавном сектору и пензија, као и границе изнад којих не смеју да иду буџетски дефицит (4,1 одсто БДП-а) и јавни дуг (45 одсто БДП-а) јер верују да би могао „да очува стабилност земље у економском смислу“. „Сложили смо се са тим, али само ако буде социјалног дијалога између државе, послодаваца и синдиката. У супротном, ништа од тога“, напомиње Савићева.

Потпредседник Самосталног синдиката Милорад Мијатовић каже за наш лист да је Јегер тражио да се подржи тај закон, као и да ММФ не види простора у буџету за било какво повећање плата.

- Рекли су да чак и ако се појави евентуално могућност за неко повећање, вишак не треба делити једнако већ најугроженијима и то краткорочно - каже Мијатовић и додаје да се није причало „ни о каквим процентима“, а да су синдикати изнели своје ставове и инсистирали на томе да се јавни сектор мора уредити.

Слободан Брајковић, председник Синдиката радника у просвети Србије, каже за Данас да представници ММФ-а нису против повећања плата запосленима у образовању, али да то повећање мора бити у оквиру предвиђеног буџета.

Брајковић додаје да се представници ММФ-а „слажу да су плате у образовању мале“ и да „треба да се изврши реформа у систему образовања, али да у том домену они не могу да утичу на владу“. Наш саговорник сматра да се додатних две милијарде динара за повећање плата запосленима у просвети може обезбедити, пре свега, уштедама и прерасподелом средстава унутар републичког буџета. Он истиче да је „са свих позиција у буџету влада склонила неке паре, које може да повуче и тако омогући повишицу плата“.

Брајковић је рекао да су у разговорима са мисијом ММФ-а синдикати просветара указали на нерационално трошење пара из буџета.

- У разговору смо изнели и податак да је ове године у високом образовању запослено

2.000 нових људи, за чије плате Министарство просвете треба да одвоји две милијарде динара. Министарство је преузело обавезу да исплати јубиларне награде за 2009, 2010. и 2011. годину, што је обавеза локалних самоуправа, а то ће коштати још 1,3 милијарде динара из просветног буџета. Министарство је добило нове обавезе, а просветни буџет је смањен у односу на прошлу годину и због тога не можемо да добијемо већу повишицу - тврди Брајковић.

Како се наводи у саопштењу Уније синдиката просветних радника Србије, репрезентативни синдикати који су учествовали у преговорима са ММФ-ом сложили су се да реформе јавног сектора нису спроведене и да у сваком од ових сектора има вишка запослених. Указано је и да се буџетска средства троше нерационално, због чега је неопходна строжа контрола буџетских средстава. Унија је изнела став да у образовању има вишка запослених, али да држава „ни до дан данас није урадила рационализацију и одговарајући социјално-економски програм“.

Сутра наставак преговора

Преговори представника три репрезентативна синдиката просветних радника са министрима финансија и просвете биће настављени сутра у 10 сати, потврдио је за Данас Слободан Брајковић, председник Синдиката радника у просвети Србије. Он је рекао да синдикати неће одустати од захтева да плате запосленима у образовању током ове године буду повећане за 20 одсто и да ће штрајк бити настављен. Министарство просвете је саопштило да се у 58 одсто школа у Србији настава јуче одвијала нормално, док су у 42 одсто школа часови били скраћени на 30 минута.

Званично 100.000

Према подацима Републичког завода за статистику, од октобра 2008. до октобра 2009. стопа незапослености код радно способног становништва (од 15 до 64 године) повећана је са 14 на 20 одсто. У бројкама то је 108.647 радника. С друге стране, већина економиста и синдиката располажу са бројком вишом од 200.000.

(Данас)